

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

กรณีศึกษา ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

An Analysis of the Factors Affecting the Credit Volume of Commercial Bank.

A Case Study of Krungthai Bank Public Company Limited.

เมอริลินญ์ อยู่สุข*¹ และภารวี มณีจักร²

Sherilyn Yusuk and Pharavee Maneejuk

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้กรณีศึกษา ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) แยกตามประเภทสินเชื่อ 3 ประเภท ได้แก่ สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อบุคคล ในช่วงปี พ.ศ. 2550–2567 ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ปริมาณเงินฝากรวม อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี (MRR) ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) อัตราเงินเฟ้อ และการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid19)

การวิจัยใช้นี้ ข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลทางเศรษฐกิจมหภาคและรายงานประจำปีของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) พร้อมประยุกต์ใช้แบบจำลอง Mixed Data Sampling (MIDAS) เป็นแบบจำลองหลักในงานวิจัยเนื่องจากตัวอย่างข้อมูลมีความถี่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (DEP) และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อทุกประเภทของธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่หนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารอัตราเงินเฟ้อ (INF) และการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อทุกประเภท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ขณะที่อัตราดอกเบี้ยลูกค้ารายย่อยชั้นดี (MRR) กลับไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อทุกประเภทของธนาคาร

จากผลการศึกษา เสนอให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับการบริหารฐานเงินฝากให้มีเสถียรภาพ ควบคู่กับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตและการติดตามคุณภาพสินเชื่ออย่างใกล้ชิด ภายใต

* Corresponding author. Email: Shery.sherilyn@gmail.com

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

² รองศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กรอบกำกับดูแลด้านเงินกองทุนและสภาพคล่อง ทั้งนี้ควรให้ความสำคัญกับการติดตามสถานะเศรษฐกิจในระดับมหภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรสินเชื่อและสนับสนุนความมั่นคงทางการเงินและผลตอบแทนในระยะยาวของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ต่อไป

คำสำคัญ : ปริมาณสินเชื่อ สินเชื่อบุคคล สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย แบบจำลอง Mixed Data Sampling (MIDAS)

Abstract

This study aims to analyze the factors affecting the loan volume of commercial banks, using Krung Thai Bank Public Company Limited as a case study. The analysis categorizes loans into three types: business loans, housing loans, and personal loans, covering the period from 2007 to 2024 (B.E. 2550–2567). The independent variables employed in this study include total deposits, the Minimum Retail Rate (MRR), Non-Performing Loans (NPLs), Gross Domestic Product (GDP), inflation rate, and the COVID-19 pandemic.

The research utilizes secondary data from macroeconomic sources and the annual reports of Krung Thai Bank Public Company Limited. The Mixed Data Sampling (MIDAS) model is applied as the primary methodology due to variations in data frequencies. The results reveal that Krung Thai Bank's total deposits (DEP) and Gross Domestic Product (GDP) have a statistically significant positive relationship with all types of bank loans. Conversely, Non-Performing Loans (NPLs), the inflation rate (INF), and the COVID-19 pandemic exhibit a statistically significant negative relationship with all loan types. However, the Minimum Retail Rate (MRR) was found to have no significant impact on any of the bank's loan categories.

Based on the findings, it is recommended that Krung Thai Bank Public Company Limited prioritizes the stability of its deposit base management alongside rigorous credit risk management and close monitoring of loan quality. These actions should be conducted within capital and liquidity regulatory frameworks. Furthermore, emphasis should be placed on monitoring macroeconomic conditions to enhance loan allocation efficiency and support the long-term financial stability and returns of Krung Thai Bank Public Company Limited.

Keyword: Credit Volume, Personal loan, Business loan, Housing loan, Mixed Data Sampling (MIDAS)

ที่มาและความสำคัญ

สำหรับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการทางการเงินแก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน โดยมีบริการที่หลากหลาย เช่น การรับฝากและถอนเงิน ให้บริการระบบชำระค่าสาธารณูปโภค รับชำระค่าสินค้าบริการ ให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา อีกบริการหนึ่งที่ช่วยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น คือ บริการจัดการทางการเงิน (Cash Management) บริการที่ปรึกษาการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ตลาดเงินและตลาดทุน รวมถึงการให้บริการอันเป็นผลิตภัณฑ์อันสำคัญที่สุดในการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์คือ การดำเนินสินเชื่อต่าง ๆ อันได้แก่ สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันของผู้ใช้บริการ จากรายงานภาวะและแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อ (Credit Condition Survey) ของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า ความต้องการสินเชื่อสำหรับธุรกิจ ในไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ.2567 มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้น จากทุกประเภทสาขาของธุรกิจ ทั้งนี้ผลมาจากนโยบายดอกเบี้ยมีทิศทางลดลง การลงทุนที่เพิ่มขึ้นในธุรกิจการส่งออกสินค้า และแผนการดำเนินงานทางการเงินอื่นๆของบริษัท ส่วนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความต้องการใช้สินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ และต่อเนื่องจากการฟื้นตัวของสภาวะเศรษฐกิจ และรัฐบาลมีการผ่อนคลายมาตรการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้กิจการร้านค้ากลับมาดำเนินงานได้เป็นปกติ สำหรับความต้องการสินเชื่อในภาคครัวเรือน ซึ่งประกอบไปด้วยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อรถยนต์ และสินเชื่อบุคคล เพื่อการอุปโภคบริโภค พบว่า มีแนวโน้มความต้องการสินเชื่อมีอัตราที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเภทสินเชื่อบุคคล เนื่องจากประชาชนมีความต้องการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและต้นทุนค่าครองชีพมีการปรับตัวสูงขึ้น สินค้าบางประเภทมีระดับราคาที่สูงขึ้นจากการเกิดเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Disruption)

สำหรับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารพาณิชย์ที่ดำเนินงานตามนโยบายของธนาคาร และยังเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ทำงานเพื่อตอบสนองกับนโยบายภาครัฐ โดย บมจ.ธนาคารกรุงไทย เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2509 และปัจจุบันมีการดำเนินกิจการมาแล้วเป็นระยะเวลากว่า 60 ปี ธนาคารมีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและการพัฒนาระบบสถาบันการเงินถือหุ้นอยู่มากกว่าร้อยละ 50 ทำให้ธนาคารกรุงไทยมีสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อพิจารณาปริมาณสินเชื่อของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2567 ธนาคารกรุงไทยมีปริมาณการให้สินเชื่อรวม 2,698 ล้านบาท ประกอบด้วย สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อบุคคล โดยการเติบโตของสินเชื่อมาจากประเภทสินเชื่อธุรกิจภาครัฐและธุรกิจขนาดใหญ่ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2566 นั้นพบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 จากตัวเลขที่เพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นว่าเห็นว่าตลาดสินเชื่อของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ยังมีแนวโน้มของความต้องการสินเชื่อ นอกจากนี้สินเชื่อยังเป็นแหล่งหารายได้ที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งให้กับธนาคาร ดังนั้น บมจ.ธนาคารกรุงไทย จึงต้องแข่งขันชิงส่วนแบ่งการตลาดของสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์อื่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

โดยรายได้ที่เกิดจากให้สินเชื่อที่มาจากรายได้จากดอกเบี้ย รายได้จากการจัดการสินเชื่อ รายได้ค่าธรรมเนียมจากประกันคุ้มครองวงเงินสินเชื่อ ประกันชีวิต และประกันอัคคีภัย แสดงให้เห็นว่าการให้สินเชื่อของบมจ. ธนาคารกรุงไทย สามารถต่อยอดการสร้างรายได้ค่าธรรมเนียมจากผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้อีก ส่งผลให้บมจ. ธนาคารกรุงไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับการหาลูกค้าสินเชื่อ และธนาคารกรุงไทยเองมีแนวทางและนโยบายในการกำกับดูแลสินเชื่อที่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นแนวทางการดูแลเงินกองทุนและสภาพคล่อง (Basel III) และแนวทางการบริหารสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือหนี้เสีย (Non-Performing Loan : NPL) หากบมจ.ธนาคารกรุงไทย สามารถเพิ่มปริมาณสินเชื่อให้เติบโตไปในทิศทางที่ดี ประกอบกับมีความสามารถในการบริหารสินเชื่อให้มีคุณภาพด้วยแล้ว ก็จะทำให้ผลประกอบการของธนาคารเติบโตไปในทิศทางที่ดีตามไปด้วย ดังนั้นบมจ.ธนาคารกรุงไทย เองจึงมีความจำเป็นที่ควรทราบว่าในปัจจุบันที่โลกเปลี่ยนแปลงไป ทั้งรูปแบบของเทคโนโลยีในโลกการเงิน ความสนใจของนักลงทุนที่หันไปให้ความสนใจในการลงทุนรูปแบบใหม่ เช่น สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) หรือ เงินดิจิทัล (Crypto Currency) ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจของนักลงทุนให้ไปลงทุนเป็นจำนวนมากในช่วงที่ผ่านมา การมีแหล่งลงทุนที่มากขึ้น อาจจะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในธนาคาร หรือการเกิดวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลทำให้เศรษฐกิจหยุดชะงัก กระทบต่อรายได้ของผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคมีรายได้สำหรับการใช้จ่าย การออม และการลงทุนลดลง การวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ดังกล่าวซึ่งเป็นองค์ประกอบที่อาจส่งผลต่อการพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยจากภายนอก เช่น การเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจที่สะท้อนผ่านผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) และอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) การกำหนดนโยบายของธนาคาร ซึ่งเป็นปัจจัยภายใน เช่น นโยบายการให้สินเชื่อ การบริหารจัดการเงินฝากหรือปริมาณเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อประเภทต่าง ๆ และการบริหารจัดการสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือหนี้เสีย (NPL) ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่อาจจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการให้สินเชื่อของบมจ.ธนาคารกรุงไทย

ภาพที่ 1 แนวโน้มปริมาณสินเชื่อ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ปี 2550 - 2567

ที่มา:ธนาคารกรุงไทย

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ที่ดำเนินงานตอบสนองต่อนโยบายของรัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ไปพร้อมกับการดำเนินงานเพื่อแสวงหาผลกำไรสูงสุด มุ่งที่จะสร้างผลตอบแทนที่ดี และยั่งยืนให้แก่องค์กร พนักงานและผู้ถือหุ้น ดังนั้นการศึกษานี้จึงต้องการศึกษาถึงผลกระทบจากปัจจัยที่ปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ที่อาจส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อของบมจ.ธนาคารกรุงไทย โดยมุ่งหวังจะนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านสินเชื่อของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างมูลค่า และผลตอบแทนอย่างยั่งยืนแก่ธนาคารต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อบุคคล สินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

วิธีการศึกษา

1. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในรูปแบบข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) รายไตรมาสและรายปี ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2550 ถึงเดือนธันวาคม 2567 ระยะเวลา 72 ไตรมาส ตัวแปรที่ใช้ศึกษา จำแนกออกเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) และตัวแปรอิสระ (Independent Variables) โดยตัวแปรตาม คือ ปริมาณสินเชื่อของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย แยกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งสะท้อนโครงสร้างพอร์ตสินเชื่อของบมจ.ธนาคารกรุงไทย โดยใช้ข้อมูลความถี่เป็นข้อมูลรายปี เนื่องจากงบการเงินของธนาคารแบบรายไตรมาสไม่ได้รายงานแบบแยกประเภทสินเชื่อ สำหรับตัวแปรอิสระแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยปัจจัยภายในประกอบด้วย ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคาร อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี และปริมาณสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ ขณะที่ปัจจัยภายนอกประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP) อัตราเงินเฟ้อ (Inflation) และตัวแปรหุ่นแทนช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตารางที่ 1 กำหนดสัญลักษณ์และคำอธิบายตัวแปร

ประเภทตัวแปร	ชื่อตัวแปร	สัญลักษณ์	ความถี่ข้อมูล	แหล่งข้อมูล
ตัวแปรตาม	สินเชื่อส่วนบุคคล	PL	รายปี	รายงานประจำปีธนาคารกรุงไทย
	สินเชื่อธุรกิจ	BL	รายปี	รายงานประจำปีธนาคารกรุงไทย
	สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	HL	รายปี	รายงานประจำปีธนาคารกรุงไทย
ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยภายใน)	เงินฝากรวมธนาคารกรุงไทย	DEP	ไตรมาส	รายงานประจำปีธนาคารกรุงไทย

ประเภทตัวแปร	ชื่อตัวแปร	สัญลักษณ์	ความถี่ข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี ธนาคารกรุงไทย	MRR	ไตรมาส	รายงานประจำปี ธนาคารกรุงไทย
	ปริมาณสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ ธนาคารกรุงไทย	NPLs	ไตรมาส	รายงานประจำปี ธนาคารกรุงไทย
ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยภายนอก)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง	GDP	ไตรมาส	สศช. / สศช.
	อัตราเงินเฟ้อ	INF	ไตรมาส	ธปท. / สศช.
	การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	COVID-19 (Dummy)	ไตรมาส	WHO / กระทรวง สาธารณสุข

2. แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเศรษฐมิติ (Econometric Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อของบมจ.ธนาคารกรุงไทย โดยใช้การประมาณค่าแบบจำลอง Mixed Data Sampling Regression (MIDAS) โดยใช้เป็นแบบจำลองหลักในการศึกษา ซึ่งถูกนำมาใช้เพื่อจัดการกรณีที่ตัวแปรมีความถี่ของข้อมูลแตกต่างกัน โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สำหรับอธิบายค่าสถิติของตัวแปรที่นำมาศึกษาและประมาณค่าด้วยแบบจำลองหลัก MIDAS สำหรับข้อมูลที่มีความถี่ไม่เท่ากัน และประมาณความน่าจะเป็นด้วยวิธี Maximum Likelihood Estimation (MLE.) โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3. วิธีการดำเนินการศึกษา

3.1 การทดสอบ Unit Root Test

ผู้ศึกษาจึงทำการทดสอบ Unit Root Test เพื่อพิจารณาความนิ่งของข้อมูลตัวแปรแต่ละตัว โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ Augmented Dickey-Fuller Test (ADF) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้ในการทดสอบข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series) ทั้งนี้ การทดสอบดังกล่าวจะช่วยตรวจสอบว่าข้อมูลแต่ละตัวแปรมีการกระจายตัวแบบนิ่งในระดับระดับ (Level) หรือจำเป็นต้องแปลงข้อมูลด้วยการหาผลต่าง (Differencing) ก่อนนำไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงเศรษฐมิติต่อไป

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดจำนวน lag (K) กำหนดจำนวน lag สูงสุดของตัวแปรความถี่สูง เช่น หากใช้ข้อมูลรายเดือนต่อรายปี อาจกำหนด K=11เพื่อครอบคลุมข้อมูล 12 เดือนก่อนหน้า ทั้งนี้ การเลือกค่า K อาจพิจารณาจากหลักเศรษฐศาสตร์หรือใช้เกณฑ์ข้อมูล เช่น AIC และ BIC เพื่อหาค่าที่เหมาะสมที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบ lag polynomial การวิจัยนี้ใช้โครงสร้าง Exponential Almon lag polynomial (Nealmon) เพื่อกำหนดรูปแบบน้ำหนักของ lag ซึ่งมีข้อดีคือสามารถประมาณค่าพารามิเตอร์เพียง 2 ตัว แต่ครอบคลุม lag จำนวนมาก รูปแบบสามารถเขียนได้ดังนี้

$$B(k; \theta_1, \theta_2) = \frac{\binom{k}{K} \theta_1^{-1} (1 - \frac{k}{K})^{\theta_2 - 1}}{\sum_{j=0}^K \left(\binom{j}{K} \theta_1^{-1} (1 - \frac{j}{K})^{\theta_2 - 1} \right)} \quad (1)$$

ทั้งนี้ฟังก์ชันนี้ทำให้ผลรวมของน้ำหนักทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งช่วยให้สามารถตีความผลกระทบสะสมได้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดสมการวิเคราะห์รายตัวแปร ในการวิเคราะห์รายประเภทสินเชื่อ ทำการประมาณสมการแยกออกเป็น 3 กรณี ได้แก่ สินเชื่อธุรกิจ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อบุคคล ดังนี้

กรณีที่ 1: สินเชื่อบุคคล

$$PL_t = \beta_0 + B_1 DEP_{t-\frac{k}{m}} + B_2 MRR_{t-\frac{k}{m}} + B_3 NPL_{t-\frac{k}{m}} + B_4 INF_{t-\frac{k}{m}} + B_5 GDP_{t-\frac{k}{m}} + B_6 COVID19_{t-\frac{k}{m}} + \varepsilon_t \quad (2)$$

กรณีที่ 2: สินเชื่อธุรกิจ

$$BL_t = \beta_0 + B_1 DEP_{t-\frac{k}{m}} + B_2 MRR_{t-\frac{k}{m}} + B_3 NPL_{t-\frac{k}{m}} + B_4 INF_{t-\frac{k}{m}} + B_5 GDP_{t-\frac{k}{m}} + B_6 COVID19_{t-\frac{k}{m}} + \varepsilon_t \quad (3)$$

กรณีที่ 3: สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

$$HL_t = \beta_0 + B_1 DEP_{t-\frac{k}{m}} + B_2 MRR_{t-\frac{k}{m}} + B_3 NPL_{t-\frac{k}{m}} + B_4 INF_{t-\frac{k}{m}} + B_5 GDP_{t-\frac{k}{m}} + B_6 COVID19_{t-\frac{k}{m}} + \varepsilon_t \quad (4)$$

โดยที่

PL_t	คือ	ปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรายปี
BL_t	คือ	ปริมาณสินเชื่อธุรกิจรายปี
HL_t	คือ	ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรายปี

DEP, MRR, NPLs คือ ตัวแปรความถี่รายไตรมาส

GDP, INF, Covid19

ขั้นตอนที่ 4 การประมาณค่าพารามิเตอร์ การประมาณค่าในแบบจำลอง MIDAS ใช้วิธี Maximum Likelihood Estimation (MLE.) เนื่องจากน้ำหนัก lag ขึ้นอยู่กับพารามิเตอร์เชิงไม่เชิงเส้น (θ_1, θ_2) โปรแกรมสถิติจะทำการประมาณค่าโดยทำให้ผลรวมกำลังสองของค่าคลาดเคลื่อนต่ำที่สุด

ขั้นตอนที่ 5 การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พิจารณา ค่า t-statistic และ p-value ของ ค่าสัมประสิทธิ์หลัก (β) และพารามิเตอร์ของ lag polynomial (θ_1, θ_2) หากมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรความถี่สูงมีผลต่อปริมาณสินเชื่อย่างมีนัยสำคัญ

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์โครงสร้างน้ำหนัก (Lag Weight Analysis) คำนวณค่า $B(k; \theta)$ ในแต่ละช่วงเวลาและจัดทำกราฟ lag distribution เพื่อตรวจสอบว่า น้ำหนักกระจุกตัวในช่วงต้น (short-run effect) น้ำหนักกระจายช่วงกลาง หรือกระจุกตัวในช่วงท้าย (long-run accumulation) ซึ่งการวิเคราะห์ส่วนนี้ช่วยอธิบาย “จังหวะเวลา” ของผลกระทบ ซึ่งเป็นจุดเด่นสำคัญของ MIDAS

ขั้นตอนที่ 7 การคำนวณผลกระทบรวม (Total Effect) กล่าวคือ ผลกระทบรวมสามารถคำนวณได้จากคำนวณภายใต้โครงสร้างสมการ

$$y_t = \beta_0 + \beta_1 \sum_{k=0}^K w(k; \theta) L^{k/m} x_t^{(m)} + \varepsilon_t^{(m)} \quad (5)$$

ผลการศึกษา

1. ผลการทดสอบ Unit Root Test

การทดสอบ Unit Root Test ด้วยวิธีผลการทดสอบคุณสมบัติความนิ่งของข้อมูลตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระด้วยวิธี Augmented Dickey–Fuller (ADF Test) พบว่า ตัวแปรทั้งหมดสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักของการมี Unit Root ได้ตั้งแต่ระดับข้อมูล (Level) แสดงว่าข้อมูลดังกล่าวมีลักษณะนิ่ง (stationary) ที่ระดับ $I(0)$ โดยมีค่า ADF t-statistic ต่ำกว่าค่า Critical Value ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

2. ผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression

กรณีที่ 1 สินเชื่อบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression และค่าน้ำหนักของ Lag (Nealmon Weights) ของตัวแปรรายไตรมาส สำหรับสินเชื่อบุคคล

Lag Weights	DEP_t	MRR_t	$NPLs_t$	INF_t	GDP_t	$COVID_t$
	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient
	P> z	P> z	P> z	P> z	P> z	P> z
	0.084 0.006***	-0.011 0.569	-0.063 0.016**	-0.01 0.04**	0.076 0.003***	-0.052 0.003***
ไตรมาส 1	0.10	0.22	0.15	0.16	0.09	0.07
ไตรมาส 2	0.17	0.24	0.21	0.22	0.20	0.16
ไตรมาส 3	0.31	0.26	0.28	0.29	0.31	0.30
ไตรมาส 4	0.42	0.28	0.36	0.33	0.40	0.47

ที่มา : จากการคำนวณ RMSE = 0.156 Adjusted R² ≈ 0.78

หมายเหตุ: ***, ** และ * แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression สำหรับสินเชื่อบุคคล พบว่า ตัวแปรปริมาณเงินฝากรวมของธนาคาร (DEP) และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินฝากมีส่วนช่วยส่งเสริมปริมาณสินเชื่อบุคคล ซึ่งอาจสะท้อนถึงพฤติกรรมออมและเสถียรภาพทางการเงินของระบบธนาคารที่เอื้อต่อการปล่อยสินเชื่อ ขณะที่การเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ซึ่งว่าการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจช่วยเพิ่มรายได้และความต้องการสินเชื่อของประชาชน

ในทางตรงกันข้าม อัตราหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) และอัตราเงินเฟ้อ (INF) มีผลกระทบเชิงลบต่อสินเชื่อบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สะท้อนถึงความเปราะบางของคุณภาพสินเชื่อที่จำกัดความสามารถในการปล่อยสินเชื่อใหม่ของสถาบันการเงิน และอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อภาระรายจ่ายในครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ ทำให้ธนาคารปล่อยสินเชื่อได้น้อยลง นอกจากนี้ และตัวแปรจำลองวิกฤต COVID-19 มีผลกระทบเชิงลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งให้เห็นว่าการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อรายได้และความสามารถในการก่อหนี้ของภาคครัวเรือน

สำหรับค่าน้ำหนักของตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าสูงที่สุดไตรมาส 4 และลดลงอย่างต่อเนื่องเมื่อถอยหลังไป
 ในช่วงเวลา แสดงให้เห็นว่าข้อมูลรายไตรมาสในช่วงใกล้ปัจจุบันมีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อ
 มากกว่าข้อมูลในช่วงก่อนหน้า โดยเฉพาะตัวแปร COVID-19 และ ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคาร (DEP)
 สะท้อนว่าผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 และสภาพคล่องในระบบธนาคารส่งผลต่อการตัดสินใจปล่อยสินเชื่อ
 อย่างชัดเจนในระยะสั้น ขณะที่ตัวแปร อัตราดอกเบี้ยลูกค้าย่อยยอขึ้นดี (MRR) และอัตราเงินเฟ้อ (INF) มีการ
 กระจายค่าน้ำหนักที่ค่อยเป็นค่อยไปมากกว่า แสดงให้เห็นถึงลักษณะของผลกระทบที่สะสมตามช่วงเวลา

กรณีที่ 2 สินเชื่อธุรกิจ

ตารางที่ 3 ผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression และค่าน้ำหนักของ Lag (Nealmon
 Weights) ของตัวแปรรายไตรมาส สำหรับสินเชื่อธุรกิจ

Lag Weights	DEP_t	MRR_t	$NPLs_t$	INF_t	GDP_t	$COVID_t$
	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient
	$P> z $	$P> z $	$P> z $	$P> z $	$P> z $	$P> z $
	0.072	-0.014	-0.058	-0.021	0.083	-0.061
	0.001***	0.421	0.012**	0.028**	0.001***	0.000***
ไตรมาส 1	0.13	0.25	0.11	0.19	0.08	0.07
ไตรมาส 2	0.020	0.26	0.18	0.23	0.17	0.17
ไตรมาส 3	0.29	0.24	0.30	0.27	0.29	0.32
ไตรมาส 4	0.38	0.25	0.41	0.31	0.46	0.44

ที่มา : จากการคำนวณ RMSE = 0.0639 ; Adjusted R² ≈ 0.82

หมายเหตุ: ***, ** และ* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

แสดงผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression สำหรับสินเชื่อธุรกิจ พบว่าตัวแปรปริมาณ
 เงินฝากรวมของธนาคาร (DEP) และ GDP มีผลกระทบเชิงบวกต่อสินเชื่อธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 0.01 สะท้อนบทบาทของเสถียรภาพทางการเงินและการขยายตัวของเศรษฐกิจในการสนับสนุนกิจกรรมการ
 ลงทุนของภาคธุรกิจ

ในขณะเดียวกันอัตราหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) และอัตราเงินเฟ้อ (INF) มีผลกระทบเชิงลบและ
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าความเสี่ยงด้านคุณภาพสินเชื่อและต้นทุนที่สูงขึ้นจากภาวะเงินเฟ้อ
 ส่งผลจำกัดต่อการขยายตัวของสินเชื่อธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปร COVID-19 ยังคงมีผลกระทบเชิงลบอย่าง
 เด่นชัดและมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 สะท้อนผลกระทบเชิงโครงสร้างของวิกฤตการแพร่ระบาดต่อภาคธุรกิจไทย

ในขณะที่ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยลูกค้าย่อยยั้ง (MRR) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการขึ้นลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ไม่ได้ส่งผลต่อการตัดสินใจต่อการเข้าถึงสินเชื่อภาคธุรกิจ แต่การที่เศรษฐกิจอยู่ในช่วงเจริญเติบโตทำให้ธุรกิจเห็นถึงผลลัพธ์จากการลงทุนและการขยายกิจการ

สำหรับค่าน้ำหนักของตัวแปร GDP และ COVID-19 มีค่าน้ำหนักสูงสุดในไตรมาส 4 สะท้อนว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจและผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนและการขอสินเชื่อของภาคธุรกิจในระยะสั้นอย่างชัดเจน ขณะที่ค่าน้ำหนักจะลดลงตามลำดับใน lag หรือไตรมาสถัดไป แสดงถึงการลดทอนของอิทธิพลเมื่อข้อมูลย้อนหลังออกจากช่วงเวลาปัจจุบัน

ขณะที่ตัวแปรอัตราหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีค่าน้ำหนักสูงในช่วง lag ใกล้ปัจจุบันเช่นกัน สะท้อนว่าคุณภาพสินเชื่อมีบทบาทสำคัญต่อการพิจารณาปล่อยสินเชื่อธุรกิจของธนาคาร โดยเฉพาะในช่วงที่ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่อัตราดอกเบี้ยลูกค้าย่อยยั้ง (MRR) และอัตราเงินเฟ้อ (INF) มีการกระจายค่าน้ำหนักค่อนข้างสม่ำเสมอ แสดงถึงลักษณะของผลกระทบที่สะสมตามช่วงเวลา เพราะฉะนั้นโครงสร้างค่าน้ำหนักดังกล่าวสอดคล้องกับผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression สำหรับสินเชื่อธุรกิจ ซึ่งพบว่าปัจจัยด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจ เสถียรภาพของระบบการเงิน และวิกฤตโควิด-19 มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสินเชื่อธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ใกล้กับปีที่ทำการพยากรณ์

กรณีที่ 3 สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 3 ผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression และค่าน้ำหนักของ Lag (Nealmon Weights) ของตัวแปรรายไตรมาส สำหรับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

Lag Weights	DEP_t	MRR_t	NPL_t	INF_t	GDP_t	$COVID_t$
	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient	Coefficient
	P> z	P> z	P> z	P> z	P> z	P> z
	0.091	-0.013	-0.066	-0.019	0.079	-0.057
	0.001***	0.479	0.015**	0.026**	0.002***	0.002***
ไตรมาส 1	0.08	0.15	0.17	0.21	0.09	0.08
ไตรมาส 2	0.17	0.25	0.28	0.24	0.18	0.19
ไตรมาส 3	0.30	0.0.29	0.27	0.26	0.30	0.34
ไตรมาส 4	0.45	0.31	0.33	0.29	0.43	0.39

ที่มา : จากการคำนวณ RMSE = 0.0297; Adjusted R² ≈ 0.78

หมายเหตุ: ***, ** และ * แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

กรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยพบว่าปริมาณเงินฝากรวมของธนาคาร (DEP) และ GDP มีผลเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างสภาพคล่องของธนาคาร เสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมกับการตัดสินใจลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ ในทางตรงกันข้ามอัตราหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) และอัตราเงินเฟ้อ (INF) มีผลกระทบเชิงลบต่อสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 โดยเฉพาะตัวแปร COVID-19 ซึ่งสะท้อนการชะลอตัวของตลาดอสังหาริมทรัพย์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สำหรับค่าน้ำหนักของปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย พบว่าตัวแปร DEP และ GDP มีค่าน้ำหนักสูงที่สุดในไตรมาส 4 สะท้อนถึงบทบาทของเสถียรภาพทางการเงินและการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อการตัดสินใจลงทุนในที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ใกล้กับปัจจุบัน ขณะที่ค่าน้ำหนักจะลดลงอย่างต่อเนื่องใน lag ถัดไป แสดงถึงการลดทอนของอิทธิพลเมื่อข้อมูลย้อนหลังออกห่างจากช่วงเวลาปัจจุบัน

ตัวแปร COVID-19 มีค่าน้ำหนักสูงในช่วง lag ใกล้ปัจจุบันเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและการชะลอตัวของตลาดอสังหาริมทรัพย์ในระยะสั้น ขณะที่ตัวแปร MRR และ INF มีโครงสร้างค่าน้ำหนักที่กระจายตัวมากกว่าเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่น สะท้อนลักษณะของผลกระทบด้านต้นทุนทางการเงินและราคาสินค้าที่สะสมในระยะยาว

เพราะฉะนั้น โครงสร้างค่าน้ำหนักดังกล่าวสอดคล้องกับผลการประมาณค่าแบบจำลอง MIDAS Regression สำหรับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งพบว่าปัจจัยด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและคุณภาพสินเชื่อมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ใกล้กับปีที่ทำการพยากรณ์

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคและปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย โดยจำแนกตามประเภทของสินเชื่อ ได้แก่ สินเชื่อบุคคล สินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งสินเชื่อแต่ละประเภทมีลักษณะเชิงโครงสร้าง ระดับความเสี่ยง และกลไกการตอบสนองต่อภาวะเศรษฐกิจและปัจจัยภายในองค์กรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ การจำแนกการวิเคราะห์ตามประเภทของสินเชื่อจึงช่วยให้สามารถทำความเข้าใจพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อและการก่อหนี้ของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และสะท้อนสภาพเศรษฐกิจจริงได้อย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว การวิจัยให้ความสำคัญกับบทบาทของปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาค อาทิ การเติบโตทางเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ และเหตุการณ์วิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วงทำการวิจัยอย่างการแพร่ระบาดของเชื้อ

ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควบคู่กับปัจจัยภายในของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ได้แก่ ปริมาณเงินฝาก คุณภาพสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรค เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจในลักษณะที่แตกต่างกัน ใช้ข้อมูลระหว่างไตรมาสที่ 1 ปี 2550 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี 2567 รวมทั้งสิ้น 72 ไตรมาส

สำหรับผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคและปัจจัยด้านเสถียรภาพทางการเงินมีบทบาทต่อปริมาณสินเชื่อของบมจ.ธนาคารกรุงไทย แตกต่างกันไปตามประเภทของสินเชื่อ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมการก่อหนี้ของภาคครัวเรือนและการตัดสินใจลงทุนของภาคธุรกิจตอบสนองต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน ผลการวิเคราะห์จากทั้งแบบจำลองแสดงให้เห็นทิศทางของความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกันในภาพรวม แม้ว่าจะมีความแตกต่างในรายละเอียดเชิงขนาดและนัยสำคัญทางสถิติบางประการ โดยจำแนกบทสรุปตามประเภทสินเชื่อ ดังนี้

กรณีที่ 1 สินเชื่อบุคคล ผลการศึกษาชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารกรุงไทย (DEP) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อประเภทบุคคลของธนาคารที่สำคัญ สำหรับปัจจัยด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ในแบบจำลอง MIDAS พบว่า มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อบุคคลของธนาคารกรุงไทย โดยแสดงให้เห็นว่าระดับรายได้ ความมั่นคงในการจ้างงาน และศักยภาพทางการเงินของประชาชน เมื่อเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขยายตัว ครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มการก่อหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคมากขึ้น ทั้งในรูปของการใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตและการบริโภคสินค้าคงทน

สำหรับอัตราเงินเฟ้อ (INF) ในแบบจำลอง MIDAS พบว่าส่งผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อบุคคล ของบมจ.ธนาคารกรุงไทย สะท้อนให้เห็นถึงค่าน้ำหนักของเงินเฟ้อในไตรมาสสุดท้ายส่งผลกระทบในระยะสั้นมากที่สุด (Lag 0 ไตรมาส 4= 0.33) ทำให้ปริมาณสินเชื่อบุคคลลดลง อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูง ทำให้การปล่อยสินเชื่อของธนาคารมีปริมาณลดลง เนื่องจากธนาคารกลางต้องขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อสกัดความร้อนแรงของภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลให้ต้นทุนการกู้ยืมพุ่งสูงขึ้น ธนาคารจึงต้องเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดหนี้เสีย และผู้บริโภคมชะลอการกู้ยืมเนื่องจากต้นทุนการผ่อนต่องวดที่สูงขึ้นส่งผลต่อภาระรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วยทำให้ธนาคารลดการปล่อยสินเชื่อลง

ปริมาณหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อบุคคลของบมจ.ธนาคารกรุงไทย ในทิศทางตรงกันข้าม สะท้อนให้เห็นถึงหากปริมาณหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) เพิ่มขึ้นธนาคารจะเข้มงวดในการพิจารณาสินเชื่อมากขึ้นและไม่พบผลกระทบด้านอัตราดอกเบี้ย (MRR) ในสินเชื่อบุคคลของบมจ.ธนาคารกรุงไทย

กรณีที่ 2 สินเชื่อธุรกิจ สำหรับปริมาณสินเชื่อธุรกิจของบมจ.ธนาคารกรุงไทย ผลการวิจัยพบว่า ปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารกรุงไทย (DEP) มีนัยยะสำคัญทางสถิติ และส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อประเภทธุรกิจของธนาคาร สำหรับปัจจัยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ(GDP) ด้านความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อธุรกิจ ของบมจ.ธนาคารกรุงไทย ไปในทิศทางเดียวกัน และมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่า GDP มีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจซึ่งสะท้อนระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โอกาสในการขยายการผลิต และความคาดหวังต่อผลตอบแทนจากการลงทุนในอนาคต โดยสะท้อนจากค่าน้ำหนัก (Lag Weights ไตรมาส 4 =0.46)

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อธุรกิจ ของบมจ.ธนาคารกรุงไทย ไปในทิศทางตรงกันข้าม และมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้มาจากมาตรการ Lockdown การประกาศ Work from home ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจระงับไปในช่วงเวลาของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส แสดงให้เห็นว่าการตอบสนองต่อ Shock ในระยะสั้นบางไตรมาสและมีผลกระทบรุนแรง

ขณะที่ปริมาณหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารกรุงไทย มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อธุรกิจ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ส่งผลให้ธนาคารเข้มงวดด้านหลักเกณฑ์ และคุณสมบัติผู้กู้มากขึ้น ด้านอัตราเงินเฟ้อ (INF)มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อธุรกิจ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน สะท้อนถึงผลกระทบในระยะสั้น สะท้อนจากน้ำหนัก(Lag Weights) แบบค่อยเป็นค่อยไป หากอัตราเงินเฟ้อสูง ธุรกิจจะยังไม่อยากลงทุน เนื่องจากต้นทุนทางการเงินในเรื่องของวัตถุดิบทางธุรกิจที่สูงขึ้น และการปรับเพิ่มของอัตราดอกเบี้ยเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อ ส่งผลความต้องการสินเชื่อลดลงตามไปด้วย โดยไม่พบผลกระทบด้านอัตราดอกเบี้ย (MRR) ในสินเชื่อธุรกิจของบมจ.ธนาคารกรุงไทย

กรณีที่ 3 สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ในกรณีของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ผลการวิจัยในแบบจำลอง MIDAS สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยด้านปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารกรุงไทย (DEP) ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารมากที่สุด โดยมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงถึงสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นสินเชื่อประเภทผ่อนชำระในระยะยาวตั้งแต่ 30 – 40ปี ดังนั้นการที่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย มีปริมาณเงินฝากที่เป็นต้นทุนของสินเชื่อมากเท่าไรก็จะมีโอกาสให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมากตามขึ้นไปด้วย

สำหรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่ค่าน้ำหนัก (Lag Weights = 0.43) กระทบต่อปริมาณสินเชื่อมากที่สุดในไตรมาสที่ 4

ในขณะเดียวกัน ปัจจัยด้านวิกฤตทางเศรษฐกิจการแพร่ระบาดของ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารกรุงไทย ไปในทิศทางตรงกันข้าม แสดงให้เห็นว่าผลกระทบของการแพร่ระบาดส่งผลต่อความต้องการอสังหาริมทรัพย์ที่รุนแรงและยาวนาน

สำหรับปัจจัยด้านปริมาณหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) และอัตราเงินเฟ้อ (INF) ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย โดยมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน สะท้อนให้เห็นจากผลกระทบในระยะสั้นจากน้ำหนัก(Lag Weights) แบบค่อยเป็นค่อยไปในแต่ละไตรมาส

กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า แม้ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคและเสถียรภาพทางการเงินของธนาคารจะมีบทบาทร่วมกันต่อสินเชื่อทุกประเภท แต่ขนาด ทิศทาง และกลไกของผลกระทบมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามลักษณะเชิงโครงสร้างของสินเชื่อแต่ละประเภท ซึ่งเน้นย้ำถึงความสำคัญของการวิเคราะห์เชิงจำแนกประเภทในการทำความเข้าใจพฤติกรรมสินเชื่ออย่างลึกซึ้ง การผสมผสานข้อมูลที่มีความถี่แตกต่างกัน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการอธิบายและพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อได้อย่างเหมาะสม ทำให้เห็นความแตกต่างของผลการพยากรณ์เป็นช่วงเวลา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคและเสถียรภาพทางการเงินส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อของบมจ.ธนาคารกรุงไทย แตกต่างกันไปตามประเภทของสินเชื่อ ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การกำหนดนโยบายด้านสินเชื่อไม่ควรใช้แนวทางแบบเหมารวม (one-size-fits-all) แต่ควรคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของสินเชื่อแต่ละประเภทเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในบริบทที่เศรษฐกิจเผชิญกับความไม่แน่นอนและความผันผวนสูง ดังเช่นในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งผลการวิจัยชี้ชัดว่าวิกฤตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสินเชื่อทุกประเภท แต่มีระดับความรุนแรงและกลไกการส่งผ่านที่แตกต่างกัน

ในเชิงนโยบายด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบมาตรการด้านสินเชื่อที่มีความยืดหยุ่นและจำแนกตามประเภทของสินเชื่อ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สินเชื่อบุคคลมีความอ่อนไหวต่อภาวะรายได้ของครัวเรือนและความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ ในขณะที่สินเชื่อธุรกิจได้รับอิทธิพลจากการเติบโตทางเศรษฐกิจและคุณภาพสินเชื่ออย่างมีนัยสำคัญ ส่วนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีลักษณะเป็นการตัดสินใจระยะยาวและมีความอ่อนไหวต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวม ดังนั้น การกำหนดมาตรการสนับสนุนหรือผ่อนคลายนโยบายสินเชื่อควรสอดคล้องกับวงจรเศรษฐกิจและความเสี่ยงเฉพาะของแต่ละภาคส่วน เพื่อหลีกเลี่ยงการสะสมความเปราะบางในระบบการเงินในระยะยาว

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสะท้อนถึงศักยภาพของการใช้ข้อมูลที่มีความถี่สูงในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายผ่านแบบจำลอง MIDAS ซึ่งสามารถช่วยให้บมจ.ธนาคารกรุงไทย ติดตามสัญญาณการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจและภาคสินเชื่อได้อย่างทันที่มากขึ้น ในเชิงปฏิบัติควรส่งเสริมการนำเครื่องมือเชิงเศรษฐมิติที่สามารถผสมผสานข้อมูลหลายความถี่มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงและคาดการณ์แนวโน้มสินเชื่อในระยะสั้นและระยะปานกลาง ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการกำหนดนโยบายเชิงรุก (forward-looking policy) และเสริมสร้างเสถียรภาพของระบบการเงินของบมจ.ธนาคารกรุงไทย โดยรวมได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

นันทนา สารธารณ. (2555). *ปัจจัยที่กำหนดอุปทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย*. ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร.

ณิชภัทร ไทยเทศ. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อธนาคารออมสิน*. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง*, 1(1), 55-64.

เบญจวรรณ ลีลาเชี่ยวชาญกุล. (2556). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการปล่อยสินเชื่อและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อต่อคุณภาพของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย: กรณีศึกษาสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา, ชลบุรี.

ธราทิพย์ ทองคำ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

สุนันทา พรพมาศ. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการปล่อยสินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)*. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การเงิน), มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.

ธนกร ทิพย์เกสร. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)*. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพมหานคร.

พัชรภรณ์ เลิศวัฒนชัยกุล. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย*. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

นครินทร์ ภูมุตตะ, และ ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล. (2562). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)*. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

เจนจิรา ช่วยคงมา, และ อภิชาติพงศ์ สุพัฒน์. (2564). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อภาคธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. *Journal of Buddhist Education and Research (JBER)*, 7(3), 30–43.

ชนิษฐา ธรรมสิทธิ์, และ ภัคจิรา นักรรเลง. (2565). ปัจจัยที่กำหนดปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจในประเทศไทย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(12), 217–231.

อรรรณพ กางกั้น. (2565). การพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยวิธีเทคนิคเหมืองข้อมูล. *วารสารวิชาการวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 32(1), 7–14.

Diep Thanh Tung, & Nguyen Van Thuan. (2022). Factors affecting the credit growth of Vietnamese commercial banks. *Journal of Etikonomi*, 21(2), 431–440.

สุทิน ชนะบุญ. (2560). สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยด้านสุขภาพเบื้องต้น. สืบค้นจาก <https://pubhtml5.com/ecac/vuvg/basic/>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). รายงานผลการสำรวจภาวะและแนวโน้มสินเชื่อ. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). สถิติสถาบันการเงิน. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2560). หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงิน. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions>

ธนาคารกรุงไทย. (2566). รายงานประจำปี / แบบ 56-1 One Report. สืบค้นจาก <https://krungthai.com/th/investor-relations/financial-information/annual-report>

World Health Organization. (2023). Statement on the fifteenth meeting of the International Health Regulations (2005) Emergency Committee regarding COVID-19. Retrieved from <https://www.who.int/news/>

Ghysels, E., Kvedaras, V., & Zemlys, V. (2016). Mixed frequency data sampling regression. *Journal of Statistical Software*. Retrieved from <https://www.jstatsoft.org/article/view/v072i04>

Ghysels, E. (2012). Mixed frequency vector autoregressive models. Retrieved from <https://www.hec.ca/>

Ghysels, E. (2018). Mixed-frequency models. *Oxford Research Encyclopedias: Economics and Finance*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190625979.013.176>